

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Grau en Ciències Religioses					
Nom assignatura: ANTROPOLOGIA FILOSÒFICA					
Curs	2018-2019			ECTS	4
Període lectiu	De febrer a juny	H. de classe setmanals		1,30h	Àrea
Professor	Dr. Joan Ordi Fernández jordi@xtec.cat mòbil: 649912834			Llengua	Català

Descripció/Justificació

- L'assignatura reflexiona filosòficament sobre l'ésser humà, en ordre a conèixer i examinar teories i plantejaments relatius a la naturalesa, les dimensions constitutives, el lloc en el món, el sentit i la missió de la vida humana.
- La necessitat d'aquesta reflexió prové, doncs, tant de la mateixa problemàtica de l'existència humana en el cosmos com de la riquesa que conté el patrimoni de reflexió filosòfica de què gaudeix la humanitat.

Requisits i orientacions prèvies

- Capacitat de reflexió sobre les dimensions constitutives de l'ésser humà.
- Capacitat de lectura atenta i comentari crític d'obres filosòfiques.
- Disponibilitat al diàleg i al debat des d'una postura assertiva i oberta als altres.

Objectius específics

- Oferir un accés sistemàtic a les grans antropologies que s'han elaborat en el si de la tradició filosòfica occidental.
- Analitzar les dimensions constitutives de l'ésser humà.
- Donar a conèixer textos fonamentals d'antropologia filosòfica.
- Desenvolupar una sensibilitat analítica enfront de la qüestió del sentit de la vida.

Competències

Competències transversals (genèriques)

- L'assignatura permetrà d'aprofundir en les competències d'expressió oral i escrita, i d'anàlisi comprensiva de textos filosòfics.
- També afavorirà l'assoliment d'una actitud crítica i madura enfront de les interpretacions ambientals de l'ésser humà, que sovint tendeixen a la caricatura.

Competències específiques

- L'assignatura contribuirà a la informació filosòfica en matèria d'antropologia i a la formació filosòfica en actitud madura, reflexiva i crítica davant l'existència humana en general.
- També oferirà els coneixements indispensables perquè l'alumnat pugui comprendre textos filosòfics sobre l'home i elaborar punts de vista raonats sobre la condició humana.

Continguts

1. La qüestió antropològica: característiques, arrels i actualitat.
2. L'Antropologia Filosòfica: naturalesa, finalitat i mètode.
3. La cohumanitat o coexistència: ser amb els altres com a dimensió fonamental.
4. La corporalitat humana: l'existència corpòria i la relació cos-ànima.
5. La mundanitat: el món com a dimensió fonamental de l'ésser humà.
6. El coneixement i la veritat: dimensions cognitives de l'existència humana.
7. La llibertat i els valors: constitució ètica fonamental.
8. La historicitat de l'existència: el problema del sentit de la història.
9. El fracàs humà i el problema del mal.
10. La mortalitat humana i la crida a acollir-la i transcendir-la.
11. La possibilitat racional de l'esperança com a plenitud de l'existència humana.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

- Exposició del temari per part del professor.
- Diàleg sobre les qüestions que la matèria suscita.
- Exposició de la lectura d'un llibre per part de l'alumnat, entre els indicats a la bibliografia.

Avaluació

Criteris d'avaluació

- L'assignatura s'avaluarà amb la integració de les següents notes parcials:
 - a) Assistència a classe en un mínim del 80% dels dies lectius: 20% de la nota final.
 - b) Participació activa en el comentari dels temes i exposant la lectura d'un llibre: 20% de la nota final.
 - c) Un examen comprensiu de la matèria: 60% de la nota final.
- L'assignatura se supera amb la nota mínima de 5 punts.

Bibliografia

- AMENGUAL, Gabriel, *Antropología filosófica*, Madrid: BAC, 2008.
- ARANGUREN ECHEVARRÍA, Javier, *Antropología filosófica. Una reflexión sobre el carácter excéntrico de lo humano*, Madrid: McGraw Hill, 2003.
- ARENDT, Hannah, *La condición humana*, Barcelona: Paidós, 1993. Trad. de Ramon Gil Novales.
- AYLLÓN, José Ramón, *Antropología filosófica*, Barcelona: Ariel, 2011.
- BEORLEGUI RODRÍGUEZ, Carlos, *Antropología filosófica. Dimensiones de la realidad humana*, Madrid: Comillas, 2017; *Lecturas de antropología filosófica*, Bilbao: Desclée de Brouwer, 1992.
- BOIXAREU, Rosa María (coord.), *De la antropología filosófica a la filosofía de la salud*, Barcelona: Herder, 2008.
- CARREL, Alexis, *La incógnita del hombre*, Barcelona: Iberia-Joaquí Gil, 1946.
- CASSIRER, Ernst, *Antropología filosófica. Introducción a una filosofía de la cultura*, Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1968.
- CHAUCHARD, Paul, *¿Alma o cerebro? Qué es el hombre*, Madrid: Iberoamericana, 1971.
- CHILLÓN, Albert, *La condición ambigua. Diálogos con Lluís Duch*, Barcelona: Herder, 2010.
- CHOZA, Jacinto, *Manual de Antropología Filosófica*, Sevilla: Thémata, 2016.
- CORETH, Emerich, *¿Qué es el hombre? Esquema de una antropología filosófica*, Barcelona: Herder, 1916.
- CRISTÓBAL MONTES, Ángel, *El enigma humano*, Madrid: Trotta, 2013.
- DE SAHAGÚN LUCAS, Juan, *Las dimensiones del hombre. Antropología filosófica*, Salamanca: Sígueme, 1996.

- DE UNAMUNO, Miguel, *Del sentimiento trágico de la vida*, Madrid: Espasa-Calpe, 1980.
- ESTRADA, Juan Antonio, *El sentido y el sinsentido de la vida. Preguntas a la filosofía y a la religión*, Madrid: Trotta, 2010.
- FRANKL, Viktor E., *L'home a la recerca de sentit*, Barcelona: Edicions 62, 2010.
- FRUTOS CORTÉS, Eugenio, *Antropología filosòfica*, Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza, 1992.
- GARCÍA BACCA, Juan David, *Antropología filosòfica contemporánea*, Madrid: Anthropos, 1982.
- GARCÍA CUADRADO, José Ángel, *Antropología filosòfica. Una introducción a la filosofía del hombre*, Navarra: Eunsa, 2014.
- GARCÍA LÓPEZ, Jesús, *Escritos de Antropología Filosòfica*, Navarra: Eunsa, 2006.
- GEVAERT, Joseph, *El problema del hombre. Introducción a la Antropología filosòfica*, Salamanca: Sígueme, 2008.
- GRONDIN, Jean, *Del sentido de la vida. Un ensayo filosòfico*, Barcelona: Herder, 2005.
- HAEFFNER, Gerd, *Antropología Filosòfica*, Barcelona: Herder, 1986.
- HARRIS, Marvin, *Introducción a la antropología general*, Madrid: Alianza, 2004. Trad. de Francisco Muñoz de Bustillo Lorente.
- LAÍN ENTRALGO, Pedro, *Cuerpo y alma*, Madrid: Espasa-Calpe, 1993.
- LANDMANN, Michael, *Antropología filosòfica. Autointerpretación del hombre en la historia y en el presente*, México: Unión Tipográfica Editorial Hispano Americana, 1961.
- LEVINAS, Emmanuel, *Totalidad e infinito. Ensayo sobre la exterioridad*, Salamanca: Sígueme, 2016. Trad. de Miguel García-Baró.
- LORITE MENA, José, *El animal paradójico*, Madrid: Alianza, 1982; *Para conocer la filosofía del hombre o el ser inacabado*, Estella: Verbo Divino, 1992; *Para comprender la filosofía del hombre*, Estella: Verbo Divino, 1993.
- LUCAS, Juan de Sahagún (dir.), *Antropologías del siglo XX*, Salamanca: Sígueme, ³1983; *Nuevas antropologías del siglo XX*, Salamanca: Sígueme, 1994.
- MARÍAS, Julián, *Antropología metafísica*, Madrid: Alianza Editorial, 1983.
- MASIÁ CLAVEL, Juan, *Animal vulnerable. Curso de antropología filosòfica*, Madrid: Trotta, 2015.
- MELENDO, Tomás, *Las dimensiones de la persona*, Madrid: Palabra, 1999.
- MOREY, Miguel, *El hombre como argumento*, Barcelona: Anthropos, 1987.
- MUGA, Jesús – CABADA, Manuel (eds.), *Antropología filosòfica. Planteamientos*, Madrid: Luna, 1981.
- PÉREZ DE LABORDA, Alfonso, *Sobre quién es el hombre. Una antropología filosòfica*, Madrid: Encuentro, 2002.
- PLATÓ, *Fedó*. Traducció i edició a cura de Josep Vives. BCN: Edicions 62, 1999.
- RUIZ DE LA PEÑA, Juan Luis, *Las nuevas antropologías. Un reto a la teología*, Santander: Sal Terrae, 1983.
- SAN MARTÍN SALA, Javier, *El sentido de la filosofía del hombre. El lugar de la antropología filosòfica en la filosofía y en la ciencia*, Madrid: Anthropos, 1988.
- SARTRE, Jean-Paul, *El existencialismo es un humanismo*, Barcelona: Edhasa, 1999. Trad. de Victoria Praci de Fernández.
- SCHELER, Max, *El puesto del hombre en el cosmos*, Buenos Aires: Betyles, 1979.
- SOKOLOWSKY, Robert, *Fenomenología de la persona humana*, Salamanca: Sígueme, 2015. Trad. de Nekane de Legarreta Bilbao.
- TRIGG, Roger, *Concepciones de la naturaleza humana. Una introducción històrica*, Madrid: Alianza, 2001.
- VALVERDE, Carlos, *Antropología filosòfica*, Madrid: Edicep, 2002.
- VELASCO, Juan Martín, *El hombre y la religión*, Madrid: PPC, 2002.
- VILARROIG MARTÍN, Jaime, *El hombre, un ser que se pregunta. Introducción a la Antropología Filosòfica*, Madrid: Fundación Universitaria San Pablo CEU, 2014.
- ZÁRRAGA OLAVARRÍA, Carlos, *Antropología filosòfica. Textos y comentarios*, Createspace Independent Publishing, 2015.
- ZUBIRI, Xavier, *Sobre el hombre*, Madrid: Alianza, 1986; *El hombre y Dios*, Madrid: Alianza Editorial-Sociedad de Estudios y Publicaciones, 1984.

